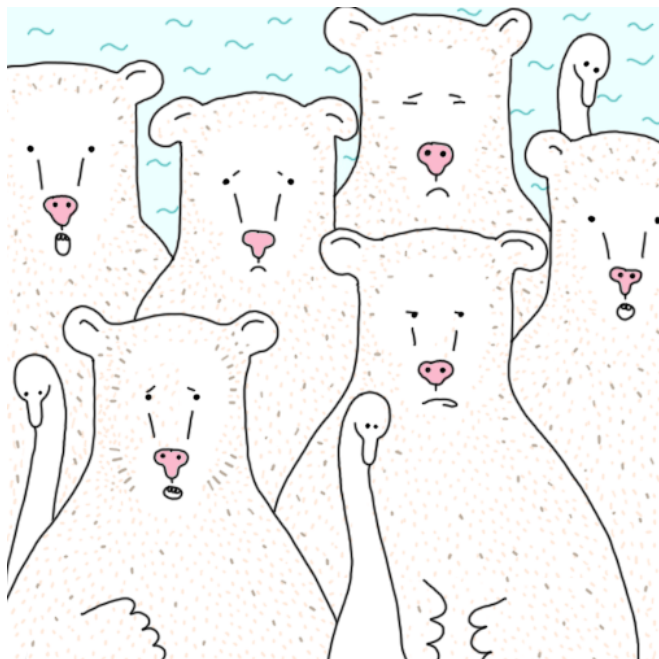

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Kto tak JĘCZY?

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

W słowniku JĘCZEĆ to przede wszystkim ‘wydawać przeciągły, żałosny dźwięk pod wpływem bólu, cierpienia’. W polszczyźnie ogólnej JĘCZY głównie człowiek, tzn. to o człowieku powiemy, że JĘCZY, jeśli wydaje żałosne dźwięki albo żali się, albo po prostu narzeka. Wydawałoby się, że wywodzące się z praindoeuropejskiego pnia słowo JĘCZEĆ – bądź co bądź onomatopeja – powinno odnosić się do takiego samego czy bardzo podobnego zestawu dźwięków, niezależnie od tego, w jakim języku czy dialekcie występuje. Okazuje się jednak, że tak nie jest. W kaszubskim na przykład JĘCZEĆ (jąćec albo jićec) może MORZE – kiedy cicho szumi; w ukraińskim JĘCZEĆ (jaćaty) będą ŁABĘDZIE, w łacinie JĘCZAŁ (uncabat) niedźwiedź, w czeskim natomiast JĘCZY (ječi) wprawdzie człowiek, ale wcale nie wtedy, kiedy zawodzi, tylko wtedy, kiedy krzyczy! Po czesku ječet hrôzou to znaczy ‘krzyczeć z przerażenia’.